

POSUDEK NA DIPLOMOVOU PRÁCI

JANY VRBACKÉ

„VLIV BILINGVISMU NA VÝUKU CIZÍCH JAZYKŮ“

Autorka vypracovala téma, které lze považovat za společensky velmi aktuální. Současná společnost umožňuje to, že lidé mají příležitost navazovat partnerský vztah s cizincem. Často je pak přirozeným výsledkem uzavření manželství a narození dítěte do tzv. smíšeného manželství. Vzhledem k tomu je zpracované téma přínosné nejen pro psychology, pedagogy, ale i pro širší veřejnost.

V práci se autorka zabývá otázkou bilingvismu a jeho vlivem na učení se cizím jazykům. Celkem práce obsahuje 101 stran včetně bibliografie a příloh.

Je nutné poznamenat, že studie o bilingvismu jsou metodologicky velmi náročné a snáze napadnutelné. Jako teoretickou vsuvku bych uvedla, že v padesátých letech minulého století byl považován bilingvismus některými vědci za škodlivý. Tvrdili, že bilingvismus způsobuje nižší inteligenci. Ještě v šedesátých letech minulého století se objevovaly hypotézy, že bilingvismus je pro dítě příliš velkým zatížením. Novější studie naopak poukazují na to, že bilingvismus je velmi dobrým tréninkem pro mozek a vede k rozvoji ostatních kognitivních schopností.

Autorka si poradila s metodologickými úskalími velmi „šikovně“. Vymezila si užší pole zkoumání, které s přehledem zpracovala a zvládla.

V teoretické části podává detailní přehled o problematice bilingvismu a učení a vytváří si teoretický rámec k empirické části. První blok je sondou do problematiky bilingvního vývoje, zvláštností bilingvismu a multilingvismu a rovněž do historie vývoje tohoto jevu. Druhý blok teoretické části vymezuje téma učení s akcentem na učení se cizímu jazyku a styly učení. Velmi zajímavou kapitolou je kapitola 3.5., která uvádí diagnostiku stylu učení. Nejen v teoretické, ale i praktické části práce se jasně odráží autorčina praxe s výukou jazyků, ale i jasná motivace pro zvolené téma.

Empirická část je pojata „klasicky“. Autorka popisuje teoretická východiska, stanovuje výzkumné hypotézy, popisuje výzkumnou metodu i zkoumaný vzorek. Zmiňuje průběh

zadání i administraci testu a přirozeně i analýzu dat. Hypotézy jsou vymezeny na str. 53, ale za stěžejní hypotézu lze považovat hypotézu první, která se týká vztahu bilingvismu-monolingvismu a vnitřní motivací pro výuku jazyků. Metodologicky se přitom opírá o testovou metodu – dotazníku LSI (Learning Style Inventory), které si pro potřebu své práce upravila. Výzkumný vzorek tvořilo 111 osob, 59 monolingvních a zbytek bilingvních. Pokud bych měla zrekapitulovat výstupy práce, tak je pro mě překvapivé zjištění, že bilingvisté mají značně nižší vnitřní motivaci pro výuku cizího jazyka (Hypotéza 1 tedy byla potvrzena).

Moje jediná výtku je, že při analýze dat a jejich interpretaci mohla autorka přece jenom jít více do hloubky.

Oceňuji kapitoly Diskuse a Závěr, které jsou velmi kvalitně zpracované. Autorka výstižně popisuje průběh výzkumu i jeho přirozený vývoj. V Závěru práce rekapituluje výstupy z výzkumu a zmiňuje význam své práce. Jako stěžejní přínos studie lze považovat nové poznatky pro výuku cizího jazyka.

Autorka prokázala jednoznačně dobrou orientaci ve zkoumané problematice a pečlivost při zpracování i prezentaci dat.

Předložená diplomová práce Jany Vrbacké se vyznačuje velmi těsnou provázaností teoretické a empirické části a metodologicky pečlivým postupem. Práce je velmi zdařilá a po všech stránkách splňuje požadavky na diplomovou práci, a proto ji doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 14. srpna 2010

PhDr. Monika Morgensternová Ph.D.